* P L - 0 0 2 - 0 0 1 6 0 9 - 7 5 0 - 8 *

PL-002-001609

Seat No. ________

B. Com. (Sem. VI) (CBCS) Examination

July - 2018

Accounting & Finance - VI

(New Course)

Faculty Code : 002

Subject Code : 001609

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours] [Total Marks : **70**

સૂચના : (1) બધાજ પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

(2) પ્રશ્નની જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

1 સંયમ કંપની લિ. એ સલોની કંપની લિ.ની શાસક કંપની છે. સલોની લિ.માં સંયમ લિ.નું હિત નીચે મુજબ છે. **20**

(i) તા. 1-4-2014ના રોજ સલોની લિ.ની બાકીઓ નીચે મુજબ હતી.

- ઈક્વિટી શૅર મૂડી (પ્રત્યેક રૂ. 10નો શૅર)	રૂ. 40,00,000
- 12%ની પ્રેફરન્સ શૅર મૂડી (પ્રત્યેક રૂ. 100નો શૅર)	રૂ. 10,00,000
- સામાન્ય અનામત	રૂ. 22,00,000
- નફા-નુકસાન ખાતું (જમાં)	રૂ. 6,00,000

(ii) તા. 1-4-2014ના રોજ સંયમ લિ.એ સલોની લિ.ના 2,40,000 ઈક્વિટી શૅર દરેક રૂ. 60ના ભાવે અને 3000, 12% પ્રેફરન્સ શૅર તેની ભરપાઈ કિંમતે ખરીદ્યા.

(iii) તા. 1-4-2015ના રોજ સલોની લિ.એ તેના પ્રત્યેક બે ઈક્વિટી શૅર દીઠ એક ઈક્વિટી શૅર બોનસ શૅર તરીકે તેના અનામત ભંડોળનું મૂડીકરણ કરીને આપેલા હતા.

(iv) તા. 1-4-2016ના રોજ સંયમ લિ.એ સલોની લિ.ના 60,000 વધારાના ઈક્વિટી શૅર પ્રત્યેક રૂ. 90ના ભાવે ખરીદી કરેલ હતા.

(v) સલોની લિ.ની નફા અને ડિવિડંડની વિગતો નીચે મુજબ હતી.

વર્ષ →	2014-15	2015-16	2016-17
નફો (રૂ.)	8,80,000	11,00,000	15,00,000
ઈક્વિટી ડિવિડંડ	18%	14%	20%

(vi) સંયમ લિ. અને સલોની લિ. તેમના વાર્ષિક હિસાબો તા. 31મી માર્ચના રોજ તૈયાર કરે છે.

ઉપરની વિગતો પરથી સંયમ લિ.ના વાર્ષિક હિસાબો સાથે જોડવાનું કંપની ધારાની કલમ-212 મુજબનું સલોની લિ.ની માહિતી દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

1 (i) શાસક કંપની : અનિતા લિ. **20**

(ii) ગૌણ કંપની : ગાયત્રી લિ.

(iii) અનિતા લિ. તેના વાર્ષિક હિસાબો તા. 31/3ના રોજ તૈયાર કરે છે. જ્યારે ગાયત્રી લિ.ના વાર્ષિક હિસાબો તા. 31/12ના રોજ તૈયાર થાય છે.

(iv) ગાયત્રી લિ.નું તા. 1-1-2014ના રોજનું મૂડી માળખું નીચે મુજબ હતું.

- ઈક્વિટી શૅર મૂડી, દરેક રૂ. 10નો શૅર રૂ. 80,00,000
- સામાન્ય અનામત રૂ. 45,00,000
- નફા-નુકસાન ખાતું (જમા) રૂ. 18,00,000

(v) અનિતા લિ.એ તા. 1-1-2014ના રોજ ગાયત્રી લિ.ના 6,00,000 ઈક્વિટી શૅર રૂ. 75ના ભાવે ખરીદ્યા હતા.

(vi) અનિતા લિએ તા. 1-1-2016ના રોજ 80,000 ઈક્વિટી શૅર પ્રત્યેક રૂ. 110ના બજાર ભાવે વેચ્યા હતા.

(vii) ગાયત્રી લિ.ના નફા અને ડિવિડંડની વિગતો નીચે મુજબ છે.

વર્ષ	**નફો રૂ.**	**ડિવિડંડનો દર**
2014	12,00,000	12%
2015	22,00,000	15%
2016	18,00,000	18%
2017	25,00,000	21%

(viii) તા. 1-1-2018 થી તા. 31-3-2018 સુધીમાં ગાયત્રી લિ.ને ત્યાં નીચેના ફેરફાર થયા હતા.

(અ) ગાયત્રી લિ. એ રૂ. 14,50,000ના 9%ના ડિબેંચર બહાર પાડયા હતા.

(બ) ગાયત્રી લિ.એ રૂ. 18,50,000ની કિંમતનું એક વધારાનું યંત્ર ખરીદ્યુ હતું.

ભારતીય કંપની ધારાની કલમ 212 મુજબનું તા. 31-3-2018ના રોજ પૂરા થતા વર્ષના અનિતા લિ.ના હિસાબો સાથે જોડવાનું પત્રક તૈયાર કરો.

2 "X" વસ્તુ તૈયાર થતા પહેલા ત્રણ પ્રક્રિયા માંથી પસાર થાય છે. ભરત લિ.ના ચોપડામાંથી નીચે મુજબ માહિતી મળે છે. **20**

વિગત	**પ્રક્રિયા-A (રૂ.)**	**પ્રક્રિયા-B (રૂ.)**	**પ્રક્રિયા-C (રૂ.)**
પ્રત્યક્ષ માલ સામાન	2,00,000	3,00,000	1,00,000
પ્રત્યક્ષ મજુરી	3,00,000	2,00,000	4,00,000
આખર સ્ટૉક	1,00,000	2,00,000	3,00,000

તૈયાર માલનો આખર સ્ટૉક રૂ. 2,10,000 હતો. દરેક પ્રક્રિયાની પડતરને બીજી પ્રક્રિયા ખાતે ફેરબદલી કિંમત પર 20% લેખે નફો ચઢાવીને બદલવામાં આવે છે. પ્રક્રિયા-Cની પડતર પણ તૈયાર માલના સ્ટૉક ખાતે તેજ કિંમતે લઈ જવામાં આવે છે.

દરેક પ્રક્રિયાનો સ્ટૉક પ્રાથમિક પડતરના ધોરણે આંકવામાં આવે છે. તૈયાર માલનો સ્ટૉક રૂ. 21,00,000માં વેચવામાં આવે છે.

તૈયાર કરો :

(i) દરેક પ્રક્રિયાના અને તૈયારમાલના સ્ટૉકનુ ખાતું

(ii) ખરેખર મળેલ નફો દર્શાવતું પત્રક.

અથવા

2 એક ચોક્કસ વસ્તુ તૈયાર માલમાં પરિવર્તન થતા પહેલા ત્રણ પ્રક્રિયા માંથી પસાર થાય છે. નીચેની માહિતી ફેબ્રુઆરી, 2018ના મહિનાની મેળવવામાં આવી છે. **20**

ફેરબદલી કિંમત અથવા પડતર કિંમત પર નફો.

પ્રક્રિયા - I : પડતર કિંમત પર $33\frac{1}{3}\%$

પ્રક્રિયા - II : ફેરબદલી કિંમત પર 20%

પ્રક્રિયા - III : પડતર કિંમત પર 25%

વિગત	**પ્રક્રિયા**			**તૈયાર**
	I રૂ.	**II રૂ.**	**III રૂ.**	**માલ રૂ.**
શરૂઆતનો સ્ટૉક	50,000	88,000	66,000	1,50,000
શરૂઆતના સ્ટૉક પર આંતરપ્રક્રિયા નફો	-	18,000	22,000	65,000
માલસામાન	1,10,000	1,10,000	2,10,000	-
પ્રત્યક્ષ મજુરી	1,90,000	78,000	2,80,400	-
કારખાના ખર્ચ	80,000	1,80,000	1,84,000	-
આખરનો સ્ટૉક	1,00,000	80,000	2,00,000	2,50,000

દરેક પ્રક્રિયાનો સ્ટૉક પ્રાથમિક પડતરના ધોરણે આંકવામાં આવે છે. ફેબ્રુઆરી, 2018 દરમ્યાન વેચાણ રૂ. 22,50,000 હતું.

તૈયાર કરો :

(1) પ્રક્રિયા પડતરના ખાતા તથા તૈયાર માલનું ખાતું

(2) પાકા-સરવૈયાના હેતુ માટે સ્ટૉકનું મૂલ્યાંકન.

3 ''રાજ મંદિર'' થિયેટર જયપુરના ચોપડામાંથી તા. 31-3-2017ના રોજ પૂરા થતા વર્ષની નીચે મુજબની માહિતી મળે છે. 15

વિગત	**રકમ (રૂ.)**
પગાર ખર્ચ (ત્રિમાસિક)	7,50,000
વહીવટી ખર્ચા	56,00,000
વિજળી અને ઓઈલ (માસિક)	5,00,000
કાર્બન ખર્ચ	16,50,000
જાહેરાત ખર્ચ (માસિક)	2,20,000
પ્રિન્ટ ભાડું	31,90,000
ઘસારો	14,40,000

વર્ષ દરમ્યાન દરરોજ ચાર શો (ખેલ) રાખવામા આવે છે. થિયેટરની ક્ષમતા 1,000 બેઠકોની છે. જેમા સિલ્વર કલાસ 300 બેઠક, ગોલ્ડન કલાસ 500 બેઠક અને ડાયમંડ કલાસ 200 બેઠક છે.

કુલ બેઠકોના 80% બેઠકોનો ઉપયોગ થાય છે. ત્રણેય કલાસને 1:2:4ના પ્રમાણમાં ભાર આપવામાં આવે છે. વર્ષના દિવસો 350 ગણવા.

જો મેનેજમેન્ટ કુલ આવક પર 50% વળતરની અપેક્ષા રાખતું હોય તો દરેક કલાસ દીઠ ટિકીટનો દર નક્કી કરો.

અથવા

3 હેલિમેકસ હોટલમાં 150 સિંગલ રૂમ અને 50 ડબલ રૂમ છે. વર્ષના (350) બધા દિવસોમાં તે બન્ને પ્રકારની રૂમો 90% ભરાયેલ રહે છે. સિંગલ રૂમના ભાડાના 196% જેટલું ડબલ રૂમનું ભાડુ લેવામાં આવે છે. 15

ખર્ચાઓનું પૃથ્થકરણ નીચેની માહિતી પૂરી પાડે છે.

સ્થિર ખર્ચા :

→ સિંગલ રૂમના દરેક દિવસના રૂ. 240

→ ડબલ રૂમના દરેક દિવસના રૂ. 400

ચલિત ખર્ચા :

→ સિંગલ રૂમના દરેક દિવસના રૂ. 450

→ ડબલ રૂમના દરેક દિવસના રૂ. 660

ખરેખર રૂમ વપરાશના દિવસો દરમ્યાન જ ખર્ચ ગણતરીમાં લેવામાં આવે છે. સિંગલ રૂમ અને ડબલ રૂમનું પ્રત્યેક દિવસનું ભાડુ એવી રીતે નક્કી કરો કે જેથી રૂમ ભાડું 50% સલામતી ગાળો પૂરો પાડે.

4 ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ **ત્રણ**) 15

(1) હેજીંગ

(2) સ્વેપ

(3) બુક બિલ્ડિંગ

(4) નફાનું પુનઃ રોકાણ

(5) લાંબા ગાળાની મૂડીના પ્રાપ્તી સ્થાનો

(6) વાયદાના સોદાઓ.

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) Attempt all the questions.

(2) The figure on right side of the questions show marks.

1 Sanyam Co. Ltd. is a holding Co. of Saloni Co. Ltd. Sanyam Ltd. controlling interests in Saloni Ltd. are as under : **20**

(i) The capital of Saloni Ltd. as on 1st April-2014 was as under :

– Equity share capital (share of Rs. 10 each) Rs. 40,00,000

– 12% Preference share capital (Share of Rs. 100 each) Rs. 10,00,000

– General Reserve Rs. 22,00,000

– P & L A/C (Credit) Rs. 6,00,000

(ii) On dt. 1-4-2014 Sanyam Ltd. acquired 2,40,000 equity shares of Saloni Ltd. at a market price of Rs. 60 per share and 3000, 12%. preference share at its paid up value.

(iii) On dt. 1-4-2015 Saloni Ltd. issued one bonus share (equity) for every two equity shares held by capitalising the reserve fund.

(iv) The Sanyam Ltd. acquired additional 60,000 equity shares of the Saloni Ltd. on dt. 1-4-2016 at market price of Rs. 90 per share.

(v) The Profit and the equity dividends of the Saloni Ltd. were as under :

Year →	**2014-15**	**2015-16**	**2016-17**
Profit (Rs.)	8,80,000	11,00,000	15,00,000
Equity dividend	18%	14%	20%

(vi) The Sanyam Ltd. and Saloni Ltd. prepares its final accounts on 31st March.

Prepare statements to be attached with the final accounts of Sanyam Ltd. according to section - 212 of Indian Company Act.

OR

1 (i) Holding Company : Anita Ltd. **20**

(ii) Subsidiary Company : Gayatri Ltd.

(iii) Anita Ltd. Completes its accounting year on 31st March and Gayatri Ltd. completes its accounting year on 31st December.

(iv) The capital structure of Gayatri Ltd. as on 1-1-2014 was as under.

– Equity share capital (each share of Rs. 10)	Rs. 80,00,000
– General Reserve	Rs. 45,00,000
– P & L A/C (Credit)	Rs. 18,00,000

(v) Anita Ltd. acquired 6,00,000 equity shares of Gayatri Ltd. at a price of Rs. 75 on 1-1-2014.

(vi) The Anita Ltd. sold 80,000 equity shares on 1-1-2016 at market price of Rs. 110 per share.

(vii) The profit and the equity dividend of Gayatri Ltd. were as under :

Year	**Profit Rs.**	**Rate of dividend**
2014	12,00,000	12%
2015	22,00,000	15%
2016	18,00,000	18%
2017	25,00,000	21%

(viii) Alteration in Gayatri Ltd. has been occurred from 1-1-2018 to 31-3-2018 which were as under :

(a) Gayatri Ltd. issued 9% debentures of Rs. 14,50,000.

(b) Gayatri Ltd. purchased a machine of Rs. 18,50,000.

Prepare statement to be attached with the final accounts of Anita Ltd. according to section - 212 of Indian Company Act from above information.

2 "X" product passes through three processes before it its transferred to finished stock. The details of Bharat Ltd. is given below : **20**

Particulars	**Process-A Rs.**	**Process-B Rs.**	**Process-C Rs.**
Direct Material	2,00,000	3,00,000	1,00,000
Direct Labour	3,00,000	2,00,000	4,00,000
Closing Stock	1,00,000	2,00,000	3,00,000

The closing stock of finished goods was Rs. 2,10,000. The output of each process is transferred to next process at a price which gives the profit of 20% on transfer price. The output of the process-C is also transferred to finished goods stock at the same rate of profit. The stock of each process is valued at prime cost. The finished goods stock was sold at Rs. 21,00,000.

Prepare :

(i) Process A/c and Finished Goods Stock A/c.

(ii) Statement showing actual realized profit.

OR

2 A certain product passes through three processes before it is transferred to finished stock. The following information is obtained for the month of Feb. 2018. **20**

Profit on transfer price or cost price.

Process – I : $33\frac{1}{3}\%$ on cost price.

Process – II : 20% on transfer price.

Process – III : 25% on cost price.

	Process			Finished Goods
Particulars	**I Rs.**	**II Rs.**	**III Rs.**	**Stock Rs.**
Opening Stock	50,000	88,000	66,000	1,50,000
Interprocess profit for opening stock	-	18,000	22,000	65,000
Materials	1,10,000	1,10,000	2,10,000	-
Direct wages	1,90,000	78,000	2,80,400	-
Factory Exp.	80,000	1,80,000	1,84,000	-
Closing Stock	1,00,000	80,000	2,00,000	2,50,000

Stock of process are valued at prime cost. Sales during Feb-2018 were Rs. 22,50,000.

Prepare :

(1) Process Cost A/c and Finished Goods Stock A/c.

(2) Stock valuation for Balance Sheet purpose.

3 From the books of "Raj-Mandir" theater - Jaipur, following information is obtained for the year ended on 31-3-2017. **15**

Particulars	**Rs.**
Salary Exp. (Three monthly)	7,50,000
Administrative Exp.	56,00,000
Electricity and Oil Exp. (Monthly)	5,00,000
Carbon Exp.	16,50,000
Publicity Exp. (Monthly)	2,20,000
Print Rent	31,90,000
Depreciation	14,40,000

There are daily 4 shows during the year. Total seat capacity of the theater is 1,000 seats in which Silver class 300 seats, Golden class 500 seats and Diamond class 200 seats.

80% of total seats are used. Three classes are given weightage in proportion of 1:2:4. Consider 350 days in a year.

If the management expects return of 50% on total income, determine the rate per person for ticket of each class.

OR

3 In Heli-max Hotel, there are 150 single rooms and 50 double rooms. During all days (350) of the year, both types of rooms are occupied 90%. Double rooms rent is charged at 196% of single rooms rent. Analysis of expenses gives the following information : **15**

Fixed Exp. :-

→ Single room Rs. 240 per day.

→ Double room Rs. 400 per day.

Variable Exp. :-

→ Single room Rs. 450 per day.

→ Double room Rs. 660 per day.

Expenses are to be considered only for the day of actual usage.

Determine the room rent per day of single room and double room, in such a manner that room rent provides a safety margin of 50%.

4 Write short notes : (any **three**) **15**

(1) Hedging

(2) Swaps

(3) Book Building

(4) Ploughing Back of Profit

(5) Sources of long-term capital

(6) Speculations.